

"ใบอนุญาตขี่ขึ้น"ทารุณกรรมทางเพศ.. เหตุเกิดในโลกใบนี้.....

นำเสนอเมื่อ : 19 พ.ค. 2552

บทความพิเศษ : เราจะกู้ชาติด้วยวัฒนธรรม

เรื่องและภาพ : นิพัทธ์พร เพ็งแก้ว

บ้านเรือนของประชาชนไทใหญ่อพยพและครอบครัวทหาร ปลูกเรียงรายอยู่ตามไหล่เขาของดอยไตแลง

หมอกขาวอวลเคลือบคลุมยอดดอยไตแลง
ที่ตั้งของกองบัญชาการสูงสุดกองทัพชาติไทใหญ่ ชายแดนรัฐฉาน ประเทศพม่า
ประชิดชายแดนไทยด้าน จ. แม่ฮ่องสอน อยู่ทั้งวันและคืน
เกือบทั้งปีบนยอดเขาแห่งนี้จะมีอากาศหนาวเย็น หมอกลงจัด
หนาหนาวหมอกจะปกคลุมยอดดอยแทบทั้งวัน

ส่วนหน้าฝนสายฝนจะกระหน่ำหนักติดต่อกันยาวนานทั้งวันทั้งคืนจนแทบไม่เห็นแสงแดด
พื้นแฉะเจายอดศึก ผู้นำสูงสุดของกองทัพภูษาคีไทใหญ่ เข้ามามากเบิกสันดอยแห่งนี้ตั้งแต่ปี
พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อเป็นสถานที่ฝึกกำลังพลนักรบไทใหญ่ให้กลับไปสู้รบทำสงครามภูษาคี
ให้รัฐฉานพ้นจากการกดขี่ข่มเหงของรัฐบาลทหารพม่า
แต่มากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้คนหลายพันคนบนยอดดอยไตแลง ล้วนเป็นเด็ก ผู้หญิง
และประชาชนไทใหญ่ผู้ทุกข์ยากที่หนีภัยสงคราม การฆ่าฟัน การข่มขืนมาจากเมืองต่าง ๆ
ทั่วแผ่นดินรัฐฉาน

ปัจจุบันมีคนไทใหญ่หลายแสนคนอพยพหลบหนีเข้ามาเป็นแรงงานต่างด้าวในประเทศไทย
ขณะที่วัฒนธรรมทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน ประเพณี มหรสพ ศาสนา ฯลฯ
ของคนไทใหญ่ใจกลางรัฐฉานกำลังถูกทำลายไปพร้อมกับหมู่บ้านเป็นพัน ๆ แห่ง
ไร่นา ศาสนสถานต่าง ๆ สัตว์เลี้ยง ฯลฯ ที่ถูกทหารพม่าฆ่าฟันเผาทำลาย
ดอยไตแลงในชั่วโมงนี้จึงเป็นที่รวมของวัฒนธรรมหลากหลายของประชาชนไทใหญ่ที่อพยพ
มาจากทั่วแผ่นดินฉาน ดอยไตแลงจึงมิใช่เพียงหมู่บ้านทหาร
แต่เป็นศูนย์กลางทางวัฒนธรรมอันเข้มแข็งของคนไทใหญ่
และกำลังทำหน้าที่ฟื้นฟูสืบทอดวัฒนธรรมไทใหญ่ ให้การศึกษาในด้านต่าง ๆ
แก่เยาวชนไทใหญ่ ที่หลายร้อยคนคือเด็กกำพร้าซึ่งสูญเสียทั้งพ่อแม่ ครอบครัว
ไม่เหลือกระทั่งชุมชนที่จะปกป้องดูแลพวกเขา มีเพียงกองทัพภูษาคีเป็นที่พึ่ง
เก็บรวบรวมพวกเขาเดินทางฝ่าฟันอันตรายยาวนานอยู่หลายปี
กว่าจะมาถึงยอดดอยไตแลง ชายแดนไทย-พม่า

ทหารไทใหญ่แห่ง SSA

ที่สู้รบแบบกองโจรและตั้งกองกำลังกระจายอยู่ทั่วรัฐฉานในขณะนี้ คือที่พึ่งสุดท้ายของประชาชนไทใหญ่
ประชาชนสนับสนุนทหารในเรื่องข่าวสารและอาหาร ส่วนทหารก็ดูแลประชาชนทางดานสาธารณสุข อยู่กับชาวบ้านเหมือนลูกหลาน ช่วยทำไร
ดูแลเด็กกำพร้า พาเด็ก ๆ ส่งต่อเขามานบนดอยไตแลงใหม่ที่พวกเขาก็มีการศึกษา

ร้อนรุ่มมากับกองทัพภูษาคี

ต้นปี พ.ศ. ๒๕๓๙ หลังจากขุนสำ ราชายาเสพติดผู้นำกองทัพไทใหญ่ที่ยิ่งใหญ่ “เมิงไตอาร์มี” ซึ่งมีกำลังอาวุธทันสมัยและกำลังพลรวม ๓๐,๐๐๐ คน ได้ทำสัญญาหยุดยิง วางอาวุธอย่างไม่มีเงื่อนไขกับกองกำลังทหารพม่า แต่พันเอกเจายอดศึก นายทหารผู้มีความสามารถสูงทางการรบ ไม่ยอมจำนน หากได้ตัดสินใจวางแผนพาทหารไทใหญ่จำนวน ๘๐๐ คน ข้ามลำน้ำสาละวินกลับเข้าสู่ฝั่งตะวันตก บริเวณป่าลึกกลางรัฐฉาน สามปีเต็มที่เจายอดศึกกับเพื่อนร่วมตายสู้รบอยู่ในป่า ตราย่ำและอดทน สะสมอาวุธกำลังพล ขยายพื้นที่ที่กองทัพไทใหญ่ขึ้นมาใหม่ในชื่อ SSA (Shan State Army) ประกาศทำสงครามกบฏชาติและปราบปรามยาเสพติดอย่างเข้มแข็งเด็ดขาดไปพร้อม ๆ กัน

ในช่วงนี้เองที่กองทัพพม่าตามกวาดล้างนักรบและประชาชนไทใหญ่ เพื่อไม่ให้ประชาชนให้ความช่วยเหลือด้านเสบียงอาหาร การข่าว และที่พักแบทหารกบฏชาติของพวกเขา ช่วงเวลาเพียงปีกว่า ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๙-๒๕๔๐ หมูบาน ๑,๔๐๐ แห่งสาบสูญจากแผนที่รัฐฉานอย่างไม่เหลือซาก คนไทใหญ่ ๓ แสนกว่าคนที่อยู่อาศัย ครอบครัวยุติงหลาย พอลูกจับไปเป็นลูกหาบ แมถูกข่มขืน ผู้คนถูกฆ่าทิ้งอย่างทารุณนับจำนวนไม่ถ้วน และนั่นทำให้มีเด็กกำพร้าเพิ่มสูงขึ้นทั่วแผ่นดินฉาน และกำลังทวิจำนวนมากยิ่งขึ้นในปัจจุบัน

จายตา เด็กวัยรุ่นชายอายุ ๑๗ ปีซึ่งขณะนี้เป็นหนึ่งในเด็กกำพร้า ๒๒๙ คนบนดอยไตแลง เล่าให้ฟังถึงความทรงจำเมื่อ ๑๐ ปีก่อนว่า

“ผมอยู่ที่บ้านหนองแดง เมืองห้าย รัฐฉาน ปี ๒๕๓๙ ผมยังเด็กมาก อายุ ๖-๗ ขวบ พี่สาวผมเพิ่งอายุ ๑๔ ปี ถูกทหารพม่า ๔-๕ คนมาเอาตัวจากที่บ้านไปรุมข่มขืน พอผมถูกจับไปเป็นลูกหาบหาบอาวุธใหญ่ทหารพม่า หายไปนาน กลับมามีแผลเต็มตัว แต่พอเด็กอื่นไปตายไม่ได้กลับ หลังจากนั้นทหารพม่าเข้ามาในหมู่บ้าน สั่งให้ทุกคนย้ายออกใน ๗ วัน ใครไม่ไปถูกยิง เขาเข้ามาเผาหมู่บ้าน ชาวบ้านหนีออกหมด บางคนย้ายไม่ทัน ลูกเล็กถูกเผาตายในกองไฟ เสียร่องไหด้งทั่ว พ่อแม่ผมร้องไห้หมดตัวไม่รู้จะไปไหน พ่อแม่ผมกับครอบครัวลุงอองหนีไปอยู่ในป่า ไม่มีอะไรกิน ไม่มีที่อยู่ หลบอยู่ตามป่า ขุดหาเผือกมันกิน อยู่กัน ๖-๗ เดือน วันหนึ่งผมไปดักนก ได้ยินเสียงปืน ผมแอบในป่าจนคำ กลับมาดูเห็นพ่อแม่โดนยิงตายเลือดเต็มหน้า ลุงอองถูกฆ่าตัดหัวเสียบไว้กลางป่า เหลือผมคนเดียว ไม่รู้จะไปไหน เดินร้องไห้ไปเรื่อย ๆ ป่ารกก็บุกไป ไม่ได้กินอะไรวันหนึ่งเต็ม ๆ สัตว์ป่ารอนทั้งคืน ผมกลัวมาก เดินไปจนไปเจอชาวบ้านที่หลบอยู่ในป่า เขาเลยพาผมไปส่งไว้กับทหารไทใหญ่ในป่าเมืองโซหล่า”

นอกจากจายตาแล้วยังมีเด็กไทใหญ่อายุตั้งแต่เพิ่งเดินได้ไปจนประมาณ ๑๐

ขวบที่พ่อแม่ตาย ถูกทิ้งให้อดอยากไร้ที่พึ่งอยู่ทั่วไป ครูเคแชน เลขาธิการอันดับ ๒
 ของสภาเพื่อการกอบกู้รัฐฉาน RCSS (Restoration Council of Shan State)
 หน่วยงานทางการเมืองของกองทัพกู้ชาติไทใหญ่ เล่าว่า “ถ้าเป็นเด็กผู้หญิง
 ชาวบ้านไทใหญ่จะช่วยดูกันเอง แต่เด็กชายเขาไม่กล้าเลี้ยงไว้
 เพราะใหญ่ขึ้นมาทหารจะมาจับไปเป็นลูกหาบ
 อีกอย่างทหารจะมาคิดว่าชาวบ้านเลี้ยงเด็กชายไว้เพื่อเตรียมให้เป็นทหารกู้ชาติไทใหญ่
 ช่วง ๑๐ ปีก่อน เด็กกำพร้าผู้ชายลำบากมาก ไม่มีใครกล้าเลี้ยง ไม่มีใครเอา
 ไม่มีคนให้พึ่งพา เพราะพมามาเจอจะอันตราย
 ชาวบ้านพบเด็กที่ไหนก็พามาส่งไว้กับเจายอดศึก เจ้ารับไว้หมด เพราะเด็กไม่มีที่ไป รวม ๆ
 แลราว ๕๐-๕๐ คน ตอนนั้นเจายอดศึกก็ลำบากมาก ไม่มีที่อยู่ ไม่มีที่ตั้ง
 รอนเรออยู่ในป่าประมาณ ๒ ปี ไปไหนต้องพาเด็กตามกองทัพไทใหญ่ไปด้วย
 เจ้ากระจายทหารเป็นชุดเล็กชุดน้อย ระบบกองโจร แบ่งเด็กไปกับทหารชุดต่าง ๆ
 ให้ช่วยกันดูแล หลบอยู่ในป่า กินอยู่เดินทางไปกับทหาร เด็กเล็กลำบากมาก
 ทหารต้องดูแลเหมือนพาลูกไปด้วย จนปี พ.ศ. ๒๕๕๑
 เจ้าเห็นว่าพาเด็กไปมาตามป่าอย่างนี้อันตรายกับเด็กมาก เด็กไม่มีอนาคต
 จะทำแบบนี้อยู่ตลอดไม่ได้ เจายอดศึกเลยติดต่อกลุ่มคริสตของทางสาธุคุณจอห์น
 โปรฟีลิต ชาวอเมริกันที่เชียงใหม่ เชียงใหม่ ผากให้ช่วยดูแลเด็ก
 แลแล้วเจ้าก็พาเด็กทั้งหมดมาที่ชายแดนไทย
 เอาแต่หน่วยรักษาความปลอดภัยของเจ้ามาช่วยคุ้มครองเด็ก ทหารพม่ารู้ว่า พากำลัง ๖
 ทับ ๒,๐๐๐ กว่าคนตามเขาเจอ ล้อมปราบ ยิงกันหลายครั้ง
 เด็กต้องหนีบป็นนึ่งกับทหารพม่า ปองกันชีวิตตัวเอง รอดมาได้จนถึงชายแดนไทย พอปี
 พ.ศ. ๒๕๕๓ เจ้าตั้งกองบัญชาการที่ดอยไตแลง พออยู่ได้แล้วก็ไปเอาเด็ก ๗๐
 กว่าคนมาไว้บนดอย เปิดโรงเรียนสอนภาษาไทย พม่า อังกฤษ ไทย สอนวิทยาศาสตร์
 คณิตศาสตร์ ธรรมชาติศึกษา สอนวัฒนธรรมไทใหญ่ทั้งหมด หลักสูตรมีถึงชั้น ม. ๖
 รวมลูกชาวบ้านที่หนีมาจากในรัฐฉานด้วยตอนนี้มีนักเรียนอยู่ ๗๐๐ กว่าคน”

เด็กกำพร้าและเด็ก ๆ

ที่เกิดใหม่บนดอยไตแลงมีอนาคตที่ดีกว่าเด็กลูกชาวบ้านตามไรนาในรัฐฉานที่ไม่เคยได้รับการศึกษา
 การสืบต่อทางวัฒนธรรมจากชุมชนหรือบรรพชนของเขาแต่อย่างใด

อาชญากรรมสงครามในนามการ “ข่มขืน”

สำหรับชะตากรรมของเด็กผู้หญิงไทใหญ่นั้น

แม่พวกเธอบางคนจะมีครอบครัวดูแล

แต่เด็กจำนวนมากต้องตกเป็นเหยื่อการถูกรังแกทางเพศโดยทหารพม่า อย่างที่ตนเอง
พ่อแม่และชุมชนชาวบ้านไทใหญ่ไม่อาจปกป้องได้

เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๗ เด็กหญิงจ๋ามเอื้อง อายุ ๗ ขวบ
ตัวเล็กผอมบาง อยู่บ้านคานมณ จ. หัวเมือง ตรงข้าม จ. แม่ฮ่องสอน
นั่งเล่นกับน้องชายอายุ ๓ ขวบอยู่ในอุทยาน วันนั้นพ่อแม่ของเธอออกไปทำงาน
จ๋ามเอื้องเล่าว่า เธอไม่ทันรู้ตัวเมื่อผู้ชายตัวดำ ๆ ใหญ่ ๆ นุ่งโสร่ง ใส่เสื้อทหารพม่า
เขาประชิดตัว เอาแตงกว้ายดปากเธอไม่ให้เสียงร้องดังออกมา มัดมือเธอไว้ข้างหลัง
อุ้มเธอตัวปลิวขึ้นไปบนบาน ดึงผ้าถุงเธอออกและข่มขืนเธอ จ๋ามเอื้องบอกว่า
เธอไม่รู้ทหารพม่าทำอะไร แต่เจ็บมากและเลือดไหลเต็มไปหมด
หลังจากนั้นทหารพม่าแกมัดเธอ หันหลังเดินออกไป จ๋ามเอื้องเดินไม่ไหว
ได้แต่ร้องไห้คลานลงบันไดบ้าน ไปหลบอยู่ข้างกุ้อไม้ ขณะที่เลือดไหลไม่หยุด
สักพักพ่อแม่กลับมาบ้าน เห็นสภาพจ๋ามเอื้องก็รู้ว่าลูกโดนข่มขืน
พ่อแม่รีบพาจ๋ามเอื้องไปหาหมอ หมอถามว่าโดนอะไรมา แม่ไม่กล้าบอก หมอถามว่าใครทำ
จึงอย่าให้แล้วบอกให้ไปแจ้งความ หลังจากนั้นตำรวจพาไปเอาคนมา ๕ คนให้ชี้ตัว
จ๋ามเอื้องชี้ไม่ได้เพราะไม่เห็นหน้า ตำรวจก็ไม่ทำอะไรอีก สิบห้าวันแรกที่นอนป่วย
จ๋ามเอื้องลุกไม่ได้เพราะแผลอักเสบมาก เธอป่วยหนักอยู่เดือนหนึ่งเต็ม ๆ
หลังจากนั้นพ่อแม่กลัวทหารพม่าจะตามมาทำร้าย พ่อจ๋ามเอื้องเริ่มเดินได้
ญาติพี่น้องจึงไปชวนทั้งครอบครัวใหม่อยู่ที่ดอยไตแลง
เพราะเป็นที่เดียวที่ทหารพม่าจะเขามาทำร้ายประชาชนไทใหญ่ไม่ได้

จ๋ามเอื้องยังดูเศร้าซึมและหวาดกลัว ก่อนหน้านี้เธอเคยเป็นเด็กสนุกสนานร่าเริง
ยังต้องใช้เวลามากกว่าคนอื่นที่จะหายใจเธอให้ฟื้นสภาพกลับคืน
มาได้

ส่วนบัวหอม เด็กหญิงกำพร้าอายุ ๑๕ ปี ซึ่งอยู่ที่ดอยไตแลงมา ๗ ปีแล้วนั้น
แม่ตัวเธอจะไม่โดนข่มขืน แต่ความทรงจำในช่วงเวลาตอนจะมาถึงดอยไตแลง
ก็ทำให้เธอหน้าตาทะเล่กรงพรูทุกครั้งทีหวนรำลึก บัวหอมเล่าว่า ตอนเธออายุ ๘ ขวบ
แม่ของเธอถูกทหารพม่า ๑๕ คนข่มขืน และลากออกมาเอามัดเสียบอกตายต่อหน้าลูก
บัวหอมหนีออกมาพร้อมเด็ก ๆ รุ่นเดียวกัน ๓-๔ คน ซึ่งต่างอายุไม่ถึง ๑๐ ขวบ
พากันหลบซ่อนในป่า กระเซาะกระเซิงเดินลงมาตามลำน้ำสาละวิน
อาศัยเก็บกินยอดไม้เป็นอาหารอยู่หลายเดือน
ได้ข่าวจากคนไทใหญ่ที่ผ่านทางมาแบ่งให้กินบ้าง
และมีคนชี้ทางให้ข้ามแม่น้ำไปหากองทัพของเจ้ายอดศึกบนดอยไตแลง

เพราะเป็นที่เดียวที่ดูแลเด็กไทใหญ่ไร้ที่พึ่ง มีข้าวกิน มีที่พัก และมีโรงเรียนให้เรียนหนังสือ

การละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรงที่ทหารพม่ากระทำต่อประชาชนไทใหญ่ รวมทั้งเด็กและผู้หญิง ได้รับการเปิดเผยให้ทั้งโลกช็อกกันมาแล้วเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จากรายงานชุด “ใบอนุญาตข่มขืน: บันทึกการทารุณกรรมทางเพศในรัฐฉาน” ซึ่งเป็นการรวบรวมโดยมูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งรัฐฉาน และเครือข่ายปฏิบัติงานสตรีไทใหญ่ รายงานฉบับนี้กล่าวไว้ว่า ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๙-๒๕๔๔ มีผู้หญิงและเด็กไทใหญ่ ๖๒๕ คนตกเป็นเหยื่อของการข่มขืนและการทารุณทางเพศ ๒๕ เปอร์เซ็นต์ของเหตุการณ์ที่ถูกบันทึกไว้ มีเด็กและผู้หญิงถูกข่มขืนที่พวกเขาถูกข่มขืน เหยื่อเหล่านี้ถูกยิง รัดคอ ทบตี แหวง และเผาทั้งเป็น ส่วน ๖๑ เปอร์เซ็นต์ของกรณีที่ถูกบันทึกไว้ในรายงานเป็นการข่มขืนหมุหลายสิบกรณี นายทหารพม่าระดับสัญญาบัตรจะส่งต่อ “เหยื่อ” ให้ลูกน้องข่มขืนต่อจากตน เหตุการณ์เหล่านี้ทหารพม่ากระทำอย่างไม่เกรงกลัวว่าจะมีใครรู้เห็น หลายกรณีเหยื่อถูกปล่อยตัวออกมาเพื่อให้ชุมชนและประชาชนไทใหญ่รับรู้ จะได้เกิดความหวาดกลัว เสมือนว่ากองทัพพม่าได้ให้ “ใบอนุญาต” แก่กองทหารในการกระทำทารุณทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ ต่อผู้หญิงชนกลุ่มน้อยทั้งไทใหญ่ มอญ กะเหรี่ยง คะเรนยี ฯลฯ ผู้หญิงเหล่านี้ถูกมองว่าเป็นฝ่ายสนับสนุนกองกำลังกู้ชาติที่ต่อต้านรัฐบาลทหารพม่า เป้าหมายของการข่มขืนไม่เพียงข่มขืนชนกลุ่มน้อยให้ยอมจำนนเท่านั้น แต่ในรายงานชุดนี้กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่า “เป็นการแสดงอำนาจที่เหนือกว่าของกองกำลังทหารพม่าต่อศัตรูที่เป็นเพศหญิง การข่มขืนผู้หญิงยังเป็นการทำให้กองกำลังฝ่ายต่อต้านของกลุ่มชาติพันธุ์ได้รับความอับอายและเสียขวัญอีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้นอาชญากรรมนี้ถือเสมือนเป็นรางวัลสำหรับทหาร (พม่า) ที่ถูกส่งออกไปสู้รบในสงคราม”

เหยื่อที่ถูกข่มขืนจำนวนมากถูกฆ่า บ้างหนีตายหนีอดีตเข้ามาเป็นแรงงานพลัดถิ่นในเมืองไทย แต่อีกจำนวนมากเช่นกันที่เข้ามาหลบภัยพักพิงอยู่ที่ดอยไตแลง เช่นเดียวกับจามเืองและบัวหอม ที่บัดนี้เวลาปีกว่าผ่านไป โรงเรียน ชุมชนและความปลอดภัยบนดอยไตแลงได้เยียวยาจามเืองใหญ่กลับมาเป็นเด็กที่แข็งแรง สดใส มีอารมณ์ขันสุด ๆ ชอบทำตลกเรียกเสียงหัวเราะจากคนรอบข้างอยู่เสมอ ส่วน ๗ ปีกว่าของบัวหอมบนยอดดอยไตแลงก็ได้ถนอมรักษาเปลี่ยนแปลงเธอให้เป็นนักร้านก๋วยเตี๋ยว ผู้มีลีลา “พอนหนักกิงกะลา” ได้ออกร้านอาหารประณีตงามในทุกย่างกวางบนเวทีการแสดงตลอดหลาย ๆ ครั้งที่มีการจัดงานพิธี ทั้งวันชาติไทใหญ่ วันปีใหม่ วันกองทัพกู้ชาติ และล่าสุดคืองานพิธีเฉลิมพระเกียรติการครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่กองกำลังไทใหญ่จัดถวายในหลวงของเราอย่างยิ่งใหญ่สมพระเกียรติ บนดอยไตแลง

โรงเรียนสอนเด็กกำพร้าและลูกชาวบ้านไทใหญ่อพยพบนยอดดอยไตแลงปลูกด้วยอิฐและซีเมนต์ มุงหลังคาด้วย ๑ ปัจจุบันมีเด็กนักเรียน ๓๐๐ กว่าคนยังขาดแคลนหนังสือเรียน เครื่องเขียน เสื้อผ้าและอาหาร

พี่นอกเจ้ายอดศึกจะดูแลเด็กกำพร้าและประชาชนบนดอยไตแลงอย่างใกล้ชิดเวลาไปเยี่ยมเด็ก เจาจะพลิกหัวเด็กเพื่อดูว่ามีเหาหรือเปลาเจ้ายอดศึกจัดอบรมทั้งเด็กและครูทุกเดือนบอกว่าจะจนและขาดแคลนเสื้อผ้าก็ไม่ใช่ไร แต่ขอมแซมให้เรียบร้อย ให้อุ่นมาก ๆ ที่สำคัญต้องซักผ้าและอาบน้ำสะอาด จะใดไม่เป็นไร

เขียนตำรากับครูเคอแสน

เงื่อนไขสำคัญของการฟื้นฟูวัฒนธรรมของไทยใหญ่ที่เป็นจุดมุ่งหมายหลักอย่างหนึ่งของกองทัพชาติไทใหญ่ก็คือ “การศึกษา”

ผู้ดูแลการวางหลักสูตรการศึกษา

ดูแลนักเรียนและเด็กกำพร้าบนดอยไตแลงในขณะนี้คือ ครูเคอแสน ครูหญิงชาวไทใหญ่วัย ๕๐ ปี อดีตผู้นำนักศึกษาไทใหญ่ที่เคยติดคุกตั้งแต่ยังเป็นสาวรุ่นอายุ ๑๘ ปี

ก่อนที่เจ้ายอดศึกจะชักชวนให้เข้าร่วมในขบวนการกู้ชาติ

ครูเคอแสนเป็นเจ้าหน้าที่ทางการเงินอยู่ในมหาวิทยาลัยตองยี ปัจจุบันครูเคอแสนรับผิดชอบงานด้านวางแผนการศึกษา เขียนตำราเรียน ๔ ภาษาให้เด็กไทใหญ่เรียนกัน ทั้งภาษาพม่า ภาษาไทย ภาษาไทใหญ่ และภาษาอังกฤษ ชั่วโมง ๒ ปี ครูเคอแสนเพียงคนเดียวสามารถเขียนตำราเสร็จ ดีพิมพ์เรียบร้อยถึงรวม ๒๐ เล่ม เป็นตำราประวัติศาสตร์ไทใหญ่ ภูมิศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ มีกระทั่ง picture dictionary เทียบคำภาษาไทยใหญ่กับภาษาอังกฤษ มีรูปประกอบงดงาม พลิกดูตำราวิทยาศาสตร์ชั้นประถม ๓ ของครู มีการสอนเรื่องโลกจักรวาล และสอนเด็กไทใหญ่ดูดาวบนฟ้า แกรมภาพประกอบสีสันสดใส ครูเคอแสนวาดลงสีทั้งหมดด้วยฝีมือตัวเอง

ถามครูว่า เอาแรงที่ไหนทำคะ เยอะแยะไปหมดอย่างนี้ เมืองไทยต้องใช้คนทั้งกระทรวงบริหารจัดการ นี่...ครูเหมาคนเดียว

ครูตอบว่า สองปีมานี้ครูนอนวันละ ๓ ชั่วโมง รีบเร่งเขียนตำราให้เด็กไทใหญ่ เพราะเด็ก ๆ มีช่วงเวลาที่จะได้เรียนหนังสือในระยะสั้น จึงต้อง “อัด” เนื้อหาหลักสูตรอย่างเร่งรัด เพื่อให้สามารถเติบโตมีความรู้ มีความชำนาญ ๔ ภาษา ในพียงตัวเองได้

อันที่จริงตอนอยู่ในตองยี ครูเป็นนักวิชาการที่มีชื่อเสียง มีฐานะดี เมื่อตัดสินใจภูชาติ ครูทิ้งบ้าน ๒ หลัง ยอมทิ้งทรัพย์สินสมบัติทั้งหมด สิ่งเดียวที่ขนมาเต็มรถบิโกอัป ๒ คันก็คือหนังสือต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งมีค่าที่สุดที่จะให้แกเด็กไทใหญ่ต่อไปในอนาคตได้

ตำราที่ครูเขียนมิได้ใช้เพียงในพื้นที่ดอยไตแลงเท่านั้น แต่ยังใช้กันอยู่ในชุมชนคนไทใหญ่ในเมืองไทย และที่สำคัญก็คือ ทุกเล่มถูกส่งกลับเข้าไปให้อาบเรียนแอบสอนกันอยู่ทั่วรัฐฉาน ประเทศพม่า ที่ต้องแอบเรียนแอบสอนก็เพราะรัฐบาลทหารพม่าสั่งห้ามการเรียนภาษาไทใหญ่ในโรงเรียนของรัฐฉาน การเรียนภาษาเขียน การพูดภาษาไทใหญ่ในโรงเรียน และการศึกษาวัฒนธรรมไทใหญ่เป็นความผิดร้ายแรง ประชาชนไทใหญ่จึงต้องช่วยการนำตำราของครูเคอแสนไปเป็นหลักสูตร “ใต้ดิน” เพื่อสืบต่อวัฒนธรรมของตน

เงินทุนในการผลิตตำราทั้งหมดนี้

ครูเคอแสนได้รับจากองค์กรพัฒนาเอกชนของประเทศนอร์เวย์ ซึ่งให้ทุนอย่างจำกัด จึงต้องใช้เงินทุกบาททุกสตางค์อย่างประหยัด คุณทิพญา เจาหน้าที่จากองค์กรพัฒนาเอกชนแห่งนีกลาวถึงการให้ทุนเพื่อฟื้นฟูการศึกษาและวัฒนธรรมไทใหญ่ที่ดอยไตแลงว่า “มีเอ็นจีโอเข้ามาทำงานพัฒนาที่ดอยไตแลงน้อย เพราะอยู่นอกเขตประเทศไทย และรัฐบาลไทยไม่ถือว่าคนไทใหญ่เป็นผู้อพยพ เนื่องจากมีค้ายอพยพของชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ หลายแสนคนแล้ว จึงเป็นการยากที่เอ็นจีโอจะเข้ามาทำงานในพื้นที่โดยตรง ต้องผ่านบางหน่วยงานที่ทำงานกับคนอพยพหนีสงคราม ดังนั้นเงินช่วยเหลือจึงเข้ามาที่ดอยไตแลงได้ไม่มาก ที่นี่ยังจำเป็นต้องผลิตครูไทใหญ่จำนวนมากเพื่อกลับไปสอนหนังสือในรัฐฉาน รวมทั้งบุคลากรทางการแพทย์อีกมากเพื่อกลับไปให้ความช่วยเหลือทางด้านสาธารณสุข พื้นฐานแก่คนไทใหญ่ในรัฐฉาน เพราะไม่มีใครดูแลพวกเขาทางด้านทางการแพทย์ ตอนนีดอยไตแลงเป็นที่ผลิตบุคลากรเพื่อเขาไปทำงานไปดูแลประชาชนในรัฐฉานทุกด้าน ที่นี้เป็นที่เตรียมคนหากจะมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองใด ๆ ตามมา และเราก็เห็นว่าดอยไตแลงทำได้ผล เด็กดอยไตแลงมีคุณภาพสูงทางการศึกษา เขากลาและมีความมั่นใจ ความกล้าแสดงออกมีมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด จากเด็กกำพร้าบาดเจ็บทางจิตใจ การเยียวยาของที่นี่ทำให้เขาดีขึ้น สดชื่นขึ้น อย่างฉายตาที่ชัดเจนเลย ๖-๗ ปีก่อนเขามีแต่ความทรงจำเลวร้าย แววดาการาวกระด้าง ไม่รู้จักความอ่อนโยน ตั้งใจแต่จะจับปืนไปฆ่าพม่า ตอนนีดีขึ้น ยิ้มเป็น กล่าพูด กล่าแสดงออก และอ่อนโยน ดูแลน้อง ๆ เด็กกำพร้าเขารักกัน แบ่งเวรยามดูแลเด็กเล็ก

หัดปกครองกันเอง เป็นญาติกันเอง เพราะเขาไม่มีครอบครัวที่ไหน”

.....

การแสดงของคนไทใหญ่ในงานพิธีบ๋นยออดอย ทั้งดนตรี การรำ รำ จะเน้นประเด็นการรวมชาติ ภูชาตินิภาพเป็นการแสดงที่เล่าถึงการเกิดขึ้นของธงชาติไทใหญ่ หลังหลุดพ้นจากการตกเป็นอาณานิคมของอังกฤษ

หมอกบางยังลอยอ้อยอิ่งปกคลุมยอดดอยไตแลงเหมือนวันอื่น ๆ ที่ผ่านมา ขณะแดดอ่อนสีทองเริ่มฉายผ่านกลางละอองหมอก ไอ่แดดอุ่นค่อย ๆ ขับไลความหนาวเยือกเย็นและหมอกมัวให้สลายไปที่ละน้อย เสียงกลองดังตุ้ม ๆ ๆ ๆ กังวานท่วงอวดดอย เต็ก ๆ เตรียมขอมติกลอง รำดาบ ฟ้อนหก ฟ้อน (สิง) โต ฟันเอกเจ้ายอดศึกตอบคำถามของนักเขียนสารคดีซึ่งสงสัยอย่างอดทนอีกครั้ง กับขอกังขาที่ว่า “กองทัพล่าบากขนาดนี้ เงินเดือนทหารยังแทบไม่ค่อยมี ทำไมยังจัดงานฉลองตามประเพณีของไทยใหญ่กันอยู่ไม่เลิกรา ?”

“ดอยไตแลงไม่ใช่แค่ที่ฝึกทหาร หรือเป็นแค่หมู่บ้านทหาร” ฟันเอกเจ้ายอดศึก ผู้นำสูงสุดของชุมชนแห่งนี้ให้คำอธิบายถึงความมุ่งมั่นของกองทัพภูชาตไทใหญ่อย่างชัดเจน โดยกล่าวถึงการเปิดโรงเรียนสอนเด็กไทใหญ่บ๋นยออดอย การพยายามพัฒนาดอยไตแลงให้เป็นศูนย์กลางในการสืบต่อภาษาและวัฒนธรรมไทใหญ่

และจิตวิญญาณรักชาติของเยาวชนไทใหญ่ว่า
“เราจัดงานเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้และรู้จักประเพณีของไทใหญ่
วัฒนธรรมไทใหญ่เป็นสายเลือดของประชาชน หากภูเขาคงได้แต่แผ่นดินกลับคืนมา
แต่วัฒนธรรมถูกทำลายหมดสิ้น คนไทใหญ่ไม่รู้จัก ไม่มีวัฒนธรรมของตนเอง
ไม่เหลือความเป็นไทใหญ่อยู่ในหัวใจเด็กของเรา มันก็ไม่มีประโยชน์อะไร”

This article comes from Sarakadee สารคดี

<http://www.sarakadee.com/web>

The URL for this story is:

<http://www.sarakadee.com/web/modules.php?name=Sections&op=viewarticle&artid=734>